

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1997-1998

2 juni 1998

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR RUIMTELIJKE ORDENING, OPENBARE WERKEN EN VERVOER

Interpellatie van de heer Chris Vandenbroeke tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de noodzaak van toekomstgerichte verfijningen aan het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen

Interpellatie van de heer Herman Lauwers tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de gevolgen van de trage invulling van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen voor het gemeentelijk en provinciaal beleid

Interpellatie van de heer Didier Ramoudt tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de schadevergoeding voor de slachtoffers van de vliegcrash van 26 juli 1997 op de luchthaven van Oostende
Met redenen omklede motie

Commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer

Dinsdag 2 juni 1998

VOORZITTER : De heer Jaak Gabriëls

– *De interpellatie wordt gehouden om 14.38 uur.*

Interpellatie van de heer Chris Vandenbroeke tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de noodzaak van toekomstgerichte verfijningen aan het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Vandenbroeke tot de heer Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de noodzaak van toekomstgerichte verfijningen aan het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen.

De heer Vandenbroeke heeft het woord.

De heer Chris Vandenbroeke : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, met enige schroom breng ik in deze commissie mijn interpellatie. Ik wil een paar kritische geluiden laten horen die echter bijzonder positief bedoeld zijn.

Ik ben van mening dat het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen in het algemeen positief kan worden ingeschat, zeker omdat nu voor het eerst werd geopteerd voor een aanzet van structuurplanning. Dit houdt een manifeste meerwaarde in. Maar terzelfder tijd moet er iets meer zijn dan sturing. Men moet ook correct kunnen opvolgen waar nodig.

Er zijn een aantal pijnpunten die ons doen zoeken naar verfijning, wat dan ook de reden is van mijn interpellatie. Een aantal weken geleden vond in de commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden een interpellatie plaats van de heer Cardoen, die werd gevolgd door een met redenen omklede motie waarin ook wordt gewezen – vanuit een andere invalshoek – op een aantal fricties. Vorige week hield de heer Laverge in de commissie voor

Economische Aangelegenheden een interpellatie, die eveneens werd gevolgd door een met redenen omklede motie. Als ik het veld niet zozeer vanuit het aspect ruimtelijke planning maar veeleer vanuit de invalshoek ruimtelijke economie bekijk, zullen er de eerstvolgende weken ongetwijfeld nog een aantal positief bedoelde, doch kritische geluiden volgen.

Waar komt dit spanningsveld vandaan ? We worden geconfronteerd met een dualiteit. De voorbije jaren werd ervoor geopteerd om de streekplatforms de charters te laten uitwerken. Men liet de regionale economie werken, die pijnpunten moest aangeven en de mogelijke troeven ontwikkelen. Deze streekplatforms hebben voorlopig slechts tot twee charters geleid. Deze creativiteit moet uiteraard worden begeleid. Daartegenover staat echter de werking van bovenuit : het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen bezondigt zich aan een te verregaand dirigisme. Ik wil deze twee facetten in elkaar doen passen, en stuur dan ook aan op kansen voor mogelijke verfijningen.

Uit de teksten over de streekplatforms blijkt enig onbehagen : vanuit een positieve ingesteldheid worden suggesties gedaan die door de administratie volledig worden tegengewerkt. Nochtans is er op het veld en in de regionale economie heel wat goodwill aanwezig. Voor een flexibelere opvolging moet dit in overweging worden genomen.

Immers, volgens de regionale economen moet het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen inderdaad sturen, maar ook, afhankelijk van de troeven van de regio's of subregio's, rekening houden met de opvolging. Het RSV moet bijvoorbeeld kunnen nagaan of het gaat om een endogene of exogene groei. In de mate van het mogelijke kan daar op een flexibele manier rekening mee worden gehouden.

Vandenbroeke

De regionale economen vragen eveneens om af te stappen van de rigiditeit van de quota's van de ruimtebalans zoals die nu is opgesteld, of althans te werken met voortschrijdende voorraden. Ruimtebalansen en quota's hebben inderdaad een vrij rigide werking. Discussie over de aan te nemen premissen is mogelijk. Ik denk aan de hoogste of de laagste interne varianten, en aan verschillen in aanzetten tot desindustrialisatie.

We moeten rekening houden met de regionale diversiteit en de soepelheid als gevolg van voortschrijdende voorraden. Van regionale economen vernam ik dat ze zich houden aan de totale voorraad van 10.000 hectare. Dat is positief. Het is dus aangewezen dan men geen 10 jaar wacht, maar met een interval van 2, 3, of 4 jaar werkt, dit in samenspraak met de economen die de troeven van de regio's en subregio's door en door kennen, en de planologen.

Ik pleit dus niet voor een cowboystijl, maar voor een interactie tussen ruimtelijke sturing en economische ontwikkeling. Als na enkele jaren blijkt dat in een regio 60 percent van de aangereikte voorraad werd ingenomen, en in een andere regio slechts 10 percent, kan men samen met de planologen en regionale economen op een vrij soepele manier tot herijking overgaan. Mijnheer de minister, is het mogelijk om intern de nodige verfijningen mogelijk te maken ?

De voorzitter : Minister Baldewijns heeft het woord.

Minister Eddy Baldewijns : De heer Vandenbroeke hoeft zeker niet beschroomd te zijn wanneer hij een dergelijke interpellatie tot mij richt. Ik heb met aandacht geluisterd naar uw analyse, mijnheer Vandenbroeke. Een reeks van deze elementen werd al besproken tijdens de discussies in de commissie omtrent het Ruimtelijk Structuurplan. Daarom is het goed om naar aanleiding van een dergelijk gesprek ons geheugen eens op te frissen.

Ik heb in de interpellatie vooral uw zorg voor het economische luik in het algemeen ontdekt. Ik ben het echter niet altijd 100 percent eens met uw benadering. Ik kan u in alle geval verzekeren dat we ons bij de totnogtoe doorgevoerde gewestplanwijzigingen, bijvoorbeeld bij de recente wijzigingen aan het gewestplan Kortrijk en het gewestplan Roeselare-Tielt, hebben laten leiden door de bezorgdheid om een evenwicht tussen de verschillende functies te behouden.

Dit betekent niet dat daardoor voldoende of onvoldoende nieuwe industriegrond ter beschikking wordt gesteld. Ik wil daarover geen appreciatie uitdrukken in de fase van een eerste opmaak van uitvoeringsplan. Nadat bestemmingswijzigingen zijn doorgevoerd, kan het soms nog geruime tijd duren vooraleer de gronden effectief bruikbaar worden voor de bedrijven. Dit kan te maken hebben met aanslepende onteigeningsprocedures of met het uitblijven van de aanleg van wegen en nutsvoorzieningen op een terrein.

Soms kunnen ook vragen worden gesteld bij de politiek van toewijzing van de gronden. Ik wil dit preciseren : wordt de terreinbezetting van de gronden wel optimaal aangewend of worden ze wel aan het juiste soort bedrijven ter beschikking gesteld ? Denk maar aan de vele KMO-terreinen die bijna gigantische winkelcentra zijn geworden. Ook daar moeten we nuanceren. Ik haal dit voorbeeld aan om duidelijk te maken dat dit nadelig is voor enerzijds de binnenstedelijke commerciële activiteiten, waar we ook voorstander voor zijn, en anderzijds voor bedrijven die op zoek zijn naar geschikte terreinen. Dit is mijn algemene bedenking met betrekking tot deze problematiek.

De fricties die u signaleert, zijn mijns inziens niet alleen het gevolg van de opties die werden genomen in het RSV, voor zover deze daar een aanleiding zouden toe geven. U hebt dit terecht opgemerkt. U begrijpt mijn benadering. De door u gesuggereerde flexibiliteit is trouwens ingebouwd, aangezien het RSV voorziet in een verdere invulling in de toewijzing van de industriegronden in de provinciale ruimtelijke structuurplannen.

Ik ga nu over tot het antwoord op de concrete vragen. Ten eerste biedt het RSV het kader voor de toekomstige ruimtelijke ontwikkeling tot 2007. Het werd als dusdanig eind vorig jaar door de voltallige regering goedgekeurd en decretaal door het parlement vastgelegd. Het document bevat kwalitatieve en kwantitatieve taakstellingen en ontwikkelingsperspectieven. Naast de vastgestelde totale oppervlakte van 10.000 hectare bijkomende bedrijventerreinen voor heel Vlaanderen, is een gedifferentieerde verdeelsleutel vastgesteld per provincie voor bijkomende bedrijventerreinen in en buiten de economische knooppunten.

De regionale bedrijventerreinen in kleinstedelijke gebieden en in de economische knooppunten buiten de stedelijke gebieden worden in provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen afgebakend. Ze kunnen ook worden afgebakend door het Vlaams Gewest op voorstel en op vraag van de provincies.

Baldewijns

De provincies hebben dus de mogelijkheid om, binnen het kader van het Vlaams niveau, eigen accenten te leggen in het provinciaal structuurplan. Dit is in elk geval een mogelijkheid.

Een regionale differentiatie en een streekgebonden, voortschrijdende voorraad is mogelijk in het kader van het provinciaal ruimtelijk structuurplan, mits het globale kader op het Vlaamse niveau wordt gerespecteerd. Dat is het principe van de subsidiariteit. Het zou ook nuttig zijn om dergelijke elementen voor ogen te houden ter gelegenheid van de vastgelegde evaluaties. Deze evaluaties gebeuren na twee jaar, voor de meest in het oog springende gebieden, en na vijf jaar voor de andere gebieden. We zullen zeker de kans krijgen om bij te sturen.

In de openheid die deze commissie kenmerkt, zou ik ook een persoonlijke bedenking willen maken. We zullen schroomvallig moeten waken over mogelijke verschuivingen. Men loopt het risico dat regio's of subregio's zich benadeeld voelen omwille van een verschuiving, terwijl deze verdeling is vastgelegd op basis van objectieve criteria. Dit is belangrijk.

U had een bedenking over het al dan niet in aanmerking nemen van de streekcharters voor de opmaak. De charters moeten zeker mee worden onderzocht bij elke inherzieningstelling van het gewestplan die zich voordoet. We hebben niets liever dan dat er voldoende suggesties op een evenwichtige manier naar voren worden gebracht. We moeten wel aanvaarden dat deze suggesties en voorstellen ook ruimtelijk moeten worden afgewogen. Voor elk voorstel moet men nagaan of er voldoende ruimtelijke draagkracht voor aanwezig is en of het past binnen het concept dat is opgesteld in het RSV.

De voorzitter : De heer Vandenbroeke heeft het woord.

De heer Chris Vandenbroeke : Mijnheer de minister, ik dank u omdat de flexibele opvolging vatbaar is voor bespreking. U zegt dat men heel voorzichtig moet zijn om in de toekomst geen subregio's en regio's tegen elkaar uit te spelen. Het werken met voortschrijdende voorraden heeft het voordeel dat men vrij objectief kan afwegen, na drie of vier jaar bijvoorbeeld, hoeveel percent in een bepaalde regio is ingenomen versus hoeveel in een andere regio. Zo heeft men een relatief of zelfs een sterk objectief criterium om bij te sturen.

Een laatste element breng ik enkel onder de aandacht, want het is een onderdeel van de interpellatie van de heer Lauwers. Er is het principiële gegeven van enige flexibiliteit. Daarnaast is er ook de manier waarop het functioneert, kortom de implementatie zelf.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer Herman Lauwers tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de gevolgen van de trage invulling van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen voor het gemeentelijk en provinciaal beleid

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Lauwers tot de heer Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de gevolgen van de trage invulling van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen voor het gemeentelijk en provinciaal beleid.

De heer Lauwers heeft het woord.

De heer Herman Lauwers : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik ben me ervan bewust dat de invoering van het RSV een trendbreuk is in het ruimtelijk beleid van de laatste tien jaar. Ik heb dit altijd ten zeerste ondersteund, en doe dit nog steeds.

Ik wil het in deze interpellatie voornamelijk hebben over de verdere opdracht van de Vlaamse regering bij de concretisering van het RSV, met name de afbakening van de grootstedelijke gebieden, de regionaalstedelijke gebieden en de havengebieden.

In mijn interpellatieverzoek stond ook : 'de kernen van het buitengebied'. Dat is echter niet juist, omdat dat voor de provincies is. Voor die gebieden moeten de concrete taakstellingen worden vastgelegd zoals het aantal wooneenheden, het aantal hectare bedrijfsruimte in de stedelijke gebieden en de economische knooppunten. Dan pas kunnen de provinciale structuurplannen concreet worden ingevuld. De hoeveelheid bijkomende woningen in kleinstedelijke gebieden of in buitengebieden wordt afhankelijk gemaakt van de taakstellingen die in het grootstedelijk gebied worden opgenomen. Dit geldt a fortiori voor de gemeentelijke structuurplannen. Gemeenten kunnen hun struc-

Lauwers

tuurplannen pas echt opmaken als ze weten wat de kernen van het buitengebied zijn en wat de taakstellingen zijn voor hun gemeente in het geheel van de provinciale taakstellingen.

Deze hiërarchie is logisch en ik onderschrijf ze dan ook. Het probleem is echter dat de Vlaamse regering nog niets heeft beslist over de afbakening van de gebieden en de taakstellingen. De administratie van Ruimtelijke Ordening Brussel doet bovendien geregeld een beroep op de principes van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen om bepaalde BPA's niet goed te keuren. Dit wekt wrevel op bij gemeentebesturen die een ernstige ruimtelijke ordening willen voeren. Ze kunnen geen kant meer op. Bij de provincies is dit minder het geval, omdat ze nog een tijd zoet kunnen zijn met het inventariseren van de bestaande toestanden.

Persoonlijk ben ik betrokken bij de opmaak van het ruimtelijk structuurplan voor de provincie Antwerpen. Het feit dat men een aantal taakstellingen en afbakeningen nog niet kent, vormt een grote handicap om de gewenste ruimtelijke structuur op te maken. Ik wil een vergelijking met de wiskunde maken : hoe meer onbekenden er in een vergelijking zitten, hoe moeilijker het is om ze op te lossen. De oplossing zal daarenboven abstract blijven, omdat er nog steeds een aantal onbekenden in zitten. Hetzelfde geldt voor de ruimtelijke planning op dit moment.

Ik wil mijn stelling illustreren met een aantal concrete voorbeelden, zoals dat van de gemeente Boechout. In 1993 wilde men daar van een gebied dat was ingeschreven als woonuitbreidingsgebied, woongebied maken via een BPA. De streekcommissie voor Ruimtelijke Ordening heeft toen negatief advies uitgebracht, omdat er geen aangetoonde nood was. Bovendien vormde het gebied een open buffer tussen Boechout en Mortsels en was het landschappelijk waardevol. Een aantal jaren later maakt de gemeente Boechout een nieuw BPA op, dat tegemoetkomt aan het advies van de streekcommissie. De administratie van Ruimtelijke Ordening van Brussel verwerpt dit plan echter, omdat Boechout wel eens een grootstedelijke taakstelling zou krijgen. Dat staat in het verslag van de plenaire vergadering. Daarom aanvaardt ze de woonbehoeftestudie die Boechout heeft laten maken, niet.

Uit die woonbehoeftestudie blijkt dat er voldoende woonvoorraad is tot 2007 voor de normaal geschatte groei van Boechout. Arohm aanvaardt dit echter

niet, omdat Boechout een hogere taakstelling zou kunnen krijgen. Ik kan me echter niet voorstellen dat de hele gemeente Boechout als stedelijk gebied wordt beschouwd. Het betrokken gebied ligt helemaal aan de rand van de gemeente. De taakstellingen van het stedelijk gebied en de afbakeningen zijn nog niet gekend. Het resultaat is dat dit dossier vijf jaar later nog geen stap verder staat.

Een ander voorbeeld is de gemeente Hove. Daar werd in 1997 een BPA gedeeltelijk niet goedgekeurd door de minister, ondanks een positief advies van de plenaire vergadering. De reden was dat een deel van het grondgebied van Hove tot het grootstedelijk gebied Antwerpen behoort. Dat klopt, maar het is niet duidelijk waar de grenzen liggen. De minister schrijft : 'Het grootstedelijk gebied Antwerpen is nog niet afgebakend, maar de gronden, gezien hun ligging, zouden kunnen worden bestemd als stedelijk gebied. Als dat zo is, zou er een hogere woondichtheid moeten worden opgelegd dan voorzien in het BPA'. Dat is een belangrijke interpretatie. Er wordt immers gesuggereerd dat de gemiddelde woondichtheden, vastgelegd in het ruimtelijk structuurplan, per BPA zouden worden uitgemeten. Ik denk echter niet dat dat de bedoeling is. Ook dit dossier zit dus vast.

Een derde voorbeeld is vorige week al door de heer Beysen aangehaald in een interpellatie over sportvelden. De gemeente Lille heeft meer sportvelden dan er zijn ingetekend in de gewestplannen. Die sportvelden bestonden al op het moment dat de gewestplannen werden opgemaakt. De gemeente wil dat gebied regulariseren, omdat ze een vergunning moet afleveren om een kantine te verbouwen. Men wil dus het recreatiegebied uitbreiden. Waters en Bossen, de landbouwsector en Natuurbehoud zijn het daarmee eens. Het gaat tenslotte om een bestaande toestand en er worden geen nieuwe gronden ingenomen. Men weigert echter het BPA goed te keuren, omdat de gemeente eerst een structuurplan moet opmaken. De gemeente kan dat echter niet, omdat ze niet weet wat er zal worden beslist op Vlaams en provinciaal niveau. Ook hier zit het dossier vast en kan er zelfs geen bouwvergunning worden afgeleverd.

De gemeente Brasschaat maakt een woonbehoefteplan op voor 2007. Daaruit blijkt dat er een overaanbod aan bijkomende woningen is : het aantal beschikbare woongelegenheden overtreft de vraag, die zo ruim mogelijk werd berekend. Een aantal BPA's worden daarom teruggeschoefd. Men stelt bijvoorbeeld voor om van appartementsgebouwen met twee verdiepingen en een plat dak eengezinswoningen te maken. Dat wordt echter geweigerd,

Lauwers

omdat de dichtheid van de kernen moet worden gerespecteerd. We kennen de afbakening van die kernen echter en weten niet op welke oppervlakte de dichtheid wordt berekend. Ik neem aan dat men moet uitgaan van de totaliteit van een gemeente. Brasschaat heeft een erg grote dichtheid in het centrum en een lagere aan de randen. Toch wordt het BPA geweigerd. De provinciale overheid zegt te wachten op de afbakening van het stedelijk gebied. Pas dan zouden de kernen en de dichtheid van het buitengebied kunnen worden vastgelegd. Het dossier zit dus vast.

Een bijkomend probleem is dat makelaars en speculanten de overcapaciteit ondertussen ijverig volbouwen, nu het nog kan. Bij de opmaak van het RSV heb ik al opgemerkt dat men het omgekeerde effect dreigt te bereiken. De taakstellingen in het buitengebied dreigen in 2007 gerealiseerd te zijn, vóór die van de stedelijke gebieden. In het buitengebied gaat het veel sneller, wat de wanverhoudingen nog versterkt. Dat is een gevaar.

Ik geef ten slotte het voorbeeld van de stad Antwerpen, waar wordt gewerkt aan een BPA voor de omgeving van de Noorderlaan, een oud-industriegebied waar onder meer de oude gebouwen van General Motors staan. Het gebied ligt vlak bij de haven. De stad wil vermijden dat dit een steenweg wordt met allerlei winkelketens op een rijtje. Het berouw komt na de zonde, want de metropolis heeft zelf de aanzet gegeven tot deze tendens. Door de huidige andere coalitie is het beleid ten goede veranderd. Dit BPA wordt echter geweigerd omdat het havengebied en het stedelijk gebied nog niet gekend zijn. Maar als dit gebied niet in het havengebied ligt, welk dan wel? Het ligt vlak achter de haven en het is ook zonder meer evident dat het tot het stedelijk gebied behoort. Ook dit dossier zit vast. Dit is slechts één voorbeeld van vele. Ik hoor dat ook van collega's.

Er ontstaat ook wrevel bij de huidige herziening van de gewestplannen. Bijvoorbeeld in Stabroek vroeg men om de inplanting van een KMO-terrein nabij de havenweg. Dit werd niet gedaan, omdat men eerst het havengebied wilde kennen en de toewijzing van het aantal hectare voor economische knooppunten nog moest vastleggen. In Kontich, Wijnegem en Wommelgem worden zeer omstreden bedrijfsterreinen echter wel ingetekend. De motivatie is daar dan dat ze zijn gelegen in de Vlaamse Ruit en een economisch knooppunt. Dat is een heel brede motivatie.

De ene keer wordt er dus wel een beroep gedaan op het RSV, de andere keer niet. Dat lijkt in de ogen van sommige gemeenten op willekeur, zonder dat men de concrete afbakening of taakstellingen kent. Die situatie is niet houdbaar. Ze creëert wrevel bij wie het RSV ter harte neemt, en maakt misbruik mogelijk voor wie snel nog iets wil regelen vooraleer de zaken duidelijk zijn.

Het lijkt erop dat de Vlaamse regering, hoewel ze het decreet op de ruimtelijke planning en het RSV heeft ingevoerd, eigenlijk niet voorbereid was om de concrete invulling van het indicatief gedeelte van het RSV binnen een redelijke termijn te realiseren. Daardoor ontstaat er bij de gemeentebesturen wrevel over het bureaucratisch immobilisme en centralisme van de planologen.

Waarom verloopt dit zo traag? Heeft dit te maken met een gebrek aan personeel? Er was toch extra personeel aangeworven voor de realisatie van het RSV? Is er toch een tekort, of leveren de provincies en ontwikkelingsmaatschappijen te weinig concreet cijfermateriaal af om beslissingen te kunnen nemen? Welke concrete planning hebt u om de nodige besluiten, die onder de bevoegdheid van de Vlaamse regering vallen, binnen een redelijke termijn te nemen? Als dat niet gebeurt, ligt de ruimtelijke planning van de gemeentebesturen nog voor vijf jaar stil, wat toch niet de bedoeling kan zijn.

Acht u het aanvaardbaar dat de administratie een negatief advies uitbrengt over ontwerp-BPA's, louter omdat ze in strijd zouden kunnen zijn met de principes van het RSV en zonder aan te geven hoe de gemeenten het dan wel kunnen oplossen? Er wordt wel gezegd wat niet kan, maar niet hoe met bepaalde indicatoren een oplossing kan worden bereikt.

In ruimtelijke planning moet er uiteraard een hiërarchie zijn, en moeten planologische principes worden ingebracht. De periode waarin niet kan worden beslist, dreigt echter te lang te worden. Dat is nefast voor het structuurplan zelf.

De voorzitter : De heer Devolder heeft het woord.

De heer Jacques Devolder : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de heer Lauwers sprak daarnet over woonbehoeftestudies. We hebben ons tijdens een discussie in de regionale commissie voor advies van West-Vlaanderen beraden over de juridische onderbouw van een woonbehoeftestudie. Dit begrip is opgedoken in een rondzendbrief, waarna de administraties erover hebben

Devolder

geschreven. Ik zou graag van uw administratie horen wat de juridische onderbouw is van de verplichting om woonbehoeftestudies te maken en van de manier waarop dat moet gebeuren. De administratie in West-Vlaanderen is ervan overtuigd dat daar geen juridische onderbouw voor bestaat. Nochtans wordt het begrip vaak gebruikt of misbruikt om over bepaalde voorstellen een negatief advies uit te brengen.

De voorzitter : De heer Coens heeft het woord.

De heer Joachim Coens : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik wil me aansluiten bij de bezorgdheid die de heer Lauwers heeft geuit. We hebben het RSV goedgekeurd, en we staan achter de doelstellingen ervan. De implementatie en de tijd die nodig is om oplossingen te vinden voor de problemen op het terrein, kunnen er echter toe leiden dat mensen zich tegen het RSV keren. Ze maken gebruik van allerhande uitzonderingsmaatregelen en vragen om beleidsmaatregelen die niet in het ruimtelijk beleid passen.

Als we voor de problemen die de heer Lauwers heeft opgesomd en die iedereen op het terrein ervaart, op gemeentelijk en provinciaal vlak niet sneller oplossingen kunnen bieden die passen in het door het RSV gecreëerde ruimtelijk kader, zullen de mensen zich keren tegen een goede ruimtelijk ordening. Zij zullen zich afzetten tegen onze doelstelling : een visie in het ruimtelijk beleid. Dat zou bijzonder jammer zijn.

Het grootste probleem is de tijd die nodig is om antwoorden te vinden die passen in een ruimtelijke afweging. Hoe langer het duurt, hoe meer mensen pleiten voor uitzonderingen en afwijkingen op de wetgeving, dit om toch maar een antwoord te kunnen bieden op de rechtmatige verzuchtingen van de mensen. Dat komt omdat we niet binnen een redelijke termijn oplossingen bieden voor de problemen.

We moeten samen nagaan hoe een antwoord kan worden gegeven op de klacht die we meer en meer met luide stem horen. We moeten die klacht omzetten in een positieve visie op ruimtelijke planning. In eerste instantie moeten we kijken of het proces binnen de gemeente of provincie kan worden versneld, om problemen binnen de normale planningsprocedures op te lossen.

De voorzitter : Ik denk dat dit probleem de essentie van het verhaal weergeeft. Alhoewel het Ruim-

telijk Structuurplan staat voor een dynamisch proces, is het momenteel vaak een afremming om bepaalde beslissingen al dan niet goed te keuren, los van de wil van de wetgever.

Minister Eddy Baldewijns : Mijnheer de voorzitter, u hebt terecht een samenvatting gegeven van een aantal bezorgdheden die leven aan alle zijden van deze tafel.

Het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen met al zijn implementaties op verschillende niveaus is echter een nieuw gegeven. Er is dan ook enige tijd nodig om deze implementaties door te trekken. Dit leidt soms tot enige beroering en ongerustheid. Ik deel de bekommernis van de verschillende interpellanten. We worden immers geconfronteerd met de nagenoeg dagelijkse zorg voor een steeds sneller proces waarbij zich af en toe dergelijke problemen voordoen. De heer Coens waarschuwt overigens terecht voor eventuele uitzonderingssituaties. Het is ook een pleidooi om zo snel mogelijk werk maken van enkele noodzakelijke regels.

Nochtans wil ik het pleidooi van de heer Lauwers enigszins nuanceren – u had waarschijnlijk niet anders verwacht. Ik weet dat uw betoog zeer constructief bedoeld is. Ik wil u dan ook danken voor de voorbeelden die u hebt gegeven. Aan de hand daarvan wordt vaak duidelijk hoe de zaken evolueren. Ik ben evenwel van mening dat men niet kan beweren dat het operationeel maken van de opties van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen op gemeentelijk en provinciaal vlak traag verloopt. Vandaag beschikken alle provincies over een eigen planologische dienst. We zijn soms te bescheiden want dit is een belangrijke innovatie. Alle provincies hebben reeds een startnota opgemaakt met een aanzet tot visie en met de richting van het verdere onderzoek. Ze hebben deze nota reeds bediscussieerd met de betrokken administratie van het Vlaams Gewest of plannen dit te doen op korte termijn.

Alle provincies willen tegen eind 1999 goedkeuring te krijgen over hun provinciaal structuurplan. Ook vele gemeenten zijn tijdens het voorbije jaar gestart met een gemeentelijk structuurplanningsproces. De structuurplannen van de gemeenten Zemst en Nevele werden reeds op 9 april 1998 goedgekeurd. Voor de gemeente Staden is het onderzoek momenteel aan de gang. Daarnaast hebben reeds vele gemeenten met de betrokken Vlaamse en provinciale administraties overleg gepleegd, conform de afspraken van de omzendbrief over de gemeentelijke structuurplanning.

Baldewijns

Uit dit overleg blijkt evenwel niet dat de gemeenten moeilijkheden ondervinden om over cijfergegevens en data van GOM's of provincies te beschikken om de nodige beslissingen te kunnen nemen. Als echter bepaalde inzichten niet aanwezig zijn, hetzij op Vlaams, hetzij op provinciaal niveau, dan zal de uitspraak of de visievorming binnen de gemeente als een hypothese worden beschouwd die later in het proces wordt onderbouwd wanneer hier op Vlaams of provinciaal niveau aan wordt gewerkt. Dit is nu eenmaal het flexibel karakter van een planningsproces.

Een gemeentelijk structuurplanningsproces kan niet worden stilgelegd, omdat in het kader van de uitvoering van het RSV bepaalde initiatieven nog moeten worden genomen. Ik verwijs daarbij naar het afbakeningsproces van de stedelijke gebieden. Het gemeentelijk structuurplanningsproces heeft een eigen finaliteit met een eigen timing, eigen accenten en eigen onderwerpen, in functie van het voeren van een overtuigend ruimtelijk beleid voor de lokale problematiek. De gemeentelijke structuurplanningsprocessen van bijvoorbeeld Mechelen, Bonheiden, Sint-Katelijne-Waver of Aalst, tonen aan dat het afbakeningsproces voor het stedelijk gebied Mechelen of Aalst de gemeentelijke processen als dusdanig niet hindert.

Er was eveneens sprake van het enorme werkvolume waarmee we naar aanleiding van deze opdracht worden geconfronteerd. De bestaande personeelsformatie van de betrokken Vlaamse administratie Arohm wordt vandaag gekenmerkt door een te groot aantal arbeidscontracten met een onzeker karakter, bijvoorbeeld contracten van bepaalde duur, jaarlijks verlengbare contracten, enzovoort. Op korte termijn moet een oplossing worden geboden om deze contracten meer zekerheid te geven, afhankelijk van de opbouw van een continue personeelsformatie. Alleen op deze wijze kan het toenemende werkvolume van de gemeentelijke en provinciale structuurplanningsprocessen degelijk worden opgevolgd.

Wat de concrete planning betreft, kan ik u meedelen dat voor 1998 een aantal projecten, in uitvoering van het RSV, op stapel staan. Sommige van deze projecten zijn reeds opgestart. Het eerste proces is de afbakening van de grote en regionale stedelijke gebieden. Voor 1998 zijn de processen opgestart voor Aalst, Mechelen en Kortrijk en eerlang voor Turnhout en Gent. Een bestek voor de inhoudelijke ondersteuning van het afbakeningsproces van Hasselt en Genk is in opmaak. Bij deze

afbakeningsprocessen voorziet men ook uitdrukkelijk in de doorwerking van de vooropgestelde verdeling van de woningbouw, de zogenaamde 60/40 verhouding en van de bedrijventerreinen, de zogenaamde 80/85 en 20/15 verhouding.

Het tweede project is de opmaak van het uitvoeringsplan voor de zeehavens. Het ROM-project voor de Gentse Kanaalzone levert alle elementen op om basis hiervan het uitvoeringsplan voor de zeehaven van Gent vast te stellen. Voor de zeehaven van Antwerpen, en in het bijzonder voor die op de Linkeroever, is in het kader van de nieuwe containerterminal en de problematiek van Doel een proces opgestart dat moet leiden tot een uitvoeringsplan voor de zeehaven.

De uitwerking van het economische netwerk van het Albertkanaal is het derde project.

Ten vierde is er de operationalisering van een aantal algemene begrippen in het RSV zoals de verdichting, de ruimtelijke kwaliteit, de strategische stedelijke projecten en het BPA als uitvoeringsinstrumenten. Er zullen wellicht nog een aantal andere volgen.

Het vijfde project dat kan worden opgestart is de uitwerking van tracés en inrichtingsprincipes voor de verschillende categorieën van wegen. Ik denk daarbij aan de N31, de R4 en de N8. Ik hoop dat er spoedig nog een aantal volgen. We proberen hier een voorbeeldsituatie te creëren zodat het werk achteraf gemakkelijker kan verlopen. Bovendien zal ik mijn administratie vragen om, uitgaande van de voorziene budgetten voor 1998, de afbakening van natuur, landbouw en de elementen van het landschap op korte termijn op te starten. Zo kunnen de verschillende beleidscategorieën zoals GEN, agrarisch gebied en andere, waarin het RSV voorziet, worden uitgevoerd.

Ten behoeve van de gemeentelijke en provinciale structuurplanning werden vorig jaar omzendbrieven opgemaakt. Er wordt voorzien in een bijkomende ondersteuning voor de gemeenten door middel van teksten over de samenhang tussen het gemeentelijk structuurplan en de andere sectorale planningsinitiatieven zoals Gnops, het gemeentelijk mobiliteitsplan en de gemeentelijke woonbehoef-testudie.

Ook een aanvulling op de brochure over de inhoud en de aanpak van het instrument BPA als gemeentelijk uitvoeringsplan, wordt in het vooruitzicht gesteld. Er zijn dus heel wat projecten opgestart, of ze staan op het punt om in 1998 opgestart te wor-

Baldewijns

den. Eigenlijk vlak na de vaststelling van het structuurplan.

Uw derde vraag gaat over mijn appreciatie van de beoordeling van de BPA's. Adviezen over BPA's die niet stroken met de principes en opties van het RSV, moeten net als andere bestuursdocumenten voldoende worden gemotiveerd. Dat is een principe. Ik zal mijn administratie nogmaals de opdracht geven hier voldoende aandacht aan te besteden. De mij voorgelegde adviezen over BPA's zijn dege-lijk gemotiveerd vanuit de principes en de opties van het RSV. Ik neem echter akte van opmerking, en zal deze ook signaleren.

Mijnheer Lauwers, u zegt dat de administratie bepaalde BPA's afwijst omwille van mogelijke ingrepen vanuit het structuurplanningsproces. Dit kan correct zijn, zeker als er een afbakening moet gebeuren. Dit is een veeleer bewarende maatregel. Wat zou er gebeuren indien men dit niet zou doen, en er later een en ander fout zou lopen of anders evolueren inzake afbakening ?

Mijnheer Devolder, ik wil laten nagaan wat de juridische onderbouw van een woonbehoeftestudie is. Deze omzendbrieven en richtlijnen zijn niet van onze hand. Maar onthoud dit : de woonbehoeftestudie is een leidend element bij de beoordeling of bepaalde terreinen al dan niet kunnen worden aangesproken. Het is ook een belangrijk argument bij het al dan niet toestaan van de aansnijding van bijvoorbeeld een woonuitbreidingsgebied. Deze woonbehoeftestudies zijn noodzakelijk om een beoordeling te kunnen maken. Welke andere opportuniteitsbeoordeling is anders mogelijk ?

De voorzitter : De heer Lauwers heeft het woord.

De heer Herman Lauwers : Ik dank de minister voor het zeer uitvoerige antwoord waardoor ik geen met redenen omklede motie moet indienen. Wat is de concrete timing ? Zal alles wat u hebt opgesomd nog in 1998 worden gerealiseerd ?

Minister Eddy Baldewijns : Neen, ik heb wel gezegd dat de projecten worden opgestart. Ze zullen daarom nog niet in 1998 worden gerealiseerd.

De heer Herman Lauwers : De werkwijze is me nog onduidelijk. De structuurplannen van de gemeente Zemst en Nevele zouden goedgekeurd zijn. Hoe kan dat nu ? Ik weet niet of die gemeenten in buitengebied vallen of niet, maar als de provincies de kernen van het buitengebied nog niet

hebben afgebakend of als zij de taakstellingen nog niet over hun provincie hebben verdeeld, kan men toch geen definitief structuurplan van een gemeente vastleggen ?

De voorzitter : De heer Devolder heeft het woord.

De heer Jacques Devolder : De woonbehoeftestudie is een verplichting. Maar een opdracht wordt door iedere opdrachtgever ingevuld. Op basis van bijvoorbeeld een verminderd aantal inwoners kan men perfect zeggen waaraan men nood heeft. Men laat dure studies maken, waarvan men uiteindelijk voor een echte inbreng geen leidinggevend of objectief gegeven heeft. Ik zeg nogmaals : volgens het provinciaal bestuur van West-Vlaanderen heeft de juridische onderbouw in feite niet veel te betekenen.

Ik heb een tweede opmerking. Ik heb er zelf geen vraag over gesteld maar ik heb de collega's erover horen discussiëren. West-Vlaanderen heeft reeds lang zijn structuurplan Kustzone goedgekeurd. Ik geloof dat ook dat voor Kortrijk klaar is en dat men heel West-Vlaanderen heeft gezoneerd. Eigenlijk is dit niet rechtvaardig ten opzichte van de gemeenten. Het is immers een initiatief van de provincie. Wie toevallig in de eerste zone zit, kan al vlug aan de slag. In een ander gebied moet men wachten.

De voorzitter : Minister Baldewijns heeft het woord.

Minister Eddy Baldewijns : In verband met het eerste onderdeel van de reactie van de heer Devolder is er inderdaad geen decreet als juridische onderbouw. Het is een werkinstrument.

Ten tweede dreigen we een discussie te krijgen over verschillende benaderingen, maar deze discussie hebben we in de commissie al gevoerd, naar aanleiding van het RSV. De vraag van de heer Lauwers was of de gemeenten nu moeten wachten of niet. Ik heb gezegd dat ze er goed aan zouden doen na te gaan of hun optreden niet in strijd is met het provinciaal structuurplan. Op dit moment bestaan er heel wat startnota's, provinciale structuurplannen en dergelijke en kan men dus afwegen of er strijdigheden zijn of niet.

Op dat vlak zijn bepaalde gemeenten zeer snel vooruitgelopen. Ze waren daardoor snel klaar met heel wat dingen, die men op dat moment alleen heeft getoetst. Ik heb drie namen genoemd. Twee zijn goedgekeurd terwijl een derde zaak in volle beloop is, waarbij het basisdocument en het open-

Baldewijns

baar onderzoek klaar zijn. Het gaat niet om gemeenten die naar aanleiding van het RSV pas nu over ruimtelijke ordening beginnen na te denken. Men stond er al ver met visies, GNOP enzovoort, en heeft er nu kunnen nagaan of men in strijd is met het RSV. Ik heb daar grote waardering voor.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer Didier Ramoudt tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de schadevergoeding voor de slachtoffers van de vliegcrash van 26 juli 1997 op de luchthaven van Oostende

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Ramoudt tot de heer Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de schadevergoeding voor de slachtoffers van de vliegcrash van 26 juli 1997 op de luchthaven van Oostende.

De heer Ramoudt heeft het woord.

De heer Didier Ramoudt : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, waarde collega's, deze interpellatie is er mijns inziens één te veel in de rij van vragen die de minister reeds kreeg naar aanleiding van het tragisch ongeval op de luchthaven van Oostende. Spijtig genoeg moet het stellen van vragen alweer worden vervolgd. Waarom ? Heel eenvoudig omdat allerhande beloftes niet werden ingelost.

Het is nu bijna elf maanden geleden dat de Jordaanse stuntpiloot crashte, er 10 dodelijke slachtoffers met het nodige eerbetoon en politieke aanwezigheid werden begraven en er 55 gewonden vielen. Dit is een trieste balans, die voor heel wat menselijk leed heeft gezorgd. Nabestaanden en talrijke gewonden werden geconfronteerd met hoogoplopende kosten, gaande van begrafenisbegeleiding, verzorging, verlies van inkomens, verlies van werk en noem maar op.

De Vlaamse regering vond het nodig een ambtelijke werkgroep op te starten om na te gaan of het nog opportuun zou zijn om in de toekomst luchtvaartshows te laten plaatsvinden op de luchthaven van Oostende. De regering stelde dit als een priori-

teit voor. Collega's, volgens mij was het een verkeerde prioriteit. De prioriteit moest erin bestaan dat werd nagegaan hoe de Vlaamse regering de getroffen families onmiddellijk had kunnen helpen, zowel financieel als qua begeleiding. Dat zou hebben aangetoond dat deze regering sociaal gericht is, maar dat is ze dus duidelijk niet. Het zou van politieke moed en inzicht hebben getuigd als u een soort bufferkrediet had gecreëerd, dat de eerste noden had gelenigd in afwachting van het vastleggen van de aansprakelijkheid. De overheid heeft in dit dossier duidelijk haar verantwoordelijkheid niet genomen.

Een nieuwe luchtvaartshow op de luchthaven van Oostende is weliswaar uitgesloten, maar we weten nog steeds niet wanneer en hoe de slachtoffers zullen worden vergoed. Reeds op 8 augustus 1997 berichtte de Financieel Economische Tijd dat de invulling van de objectieve aansprakelijkheid van het Vlaams Gewest onduidelijk was. Mijnheer de minister, op een vraag van 8 augustus 1997 van de heer Penris antwoordt u dat de objectieve aansprakelijkheid van het Vlaams Gewest afkomstig is van de verzekeringswereld en dat de Vlaamse regering zich houdt aan de wet van 30 juli 1979. Deze wet beschermt enkel de slachtoffers van brand en ontploffing van of in gebouwen en constructies die voor het publiek toegankelijk zijn, waaronder luchthavens. In uw antwoord formuleert u verder dat het niet aangewezen is om jaarlijks op de begroting aanzienlijke bedragen te reserveren voor dit soort risico's, en dat in voorkomend geval via een begrotingswijziging op korte tijd de nodige kredieten kunnen worden vrijgemaakt. Hebt u nu een begrotingswijziging ingediend ? Zo ja, wanneer en voor welk bedrag ? In hetzelfde antwoord verwijst u naar de mogelijkheid dat de kostprijs van deze risicoverzekering een onderdeel van een algemener dossier kan zijn. Mag ik weten van welk dossier en of er reeds beslissingen zijn genomen ?

De federatie van verzekeringsmakelaars zegt trouwens over de wet van 30 juli 1979 en de bijhorende uitvoeringsbesluiten dat deze eigenlijk geen schoolvoorbeeld was van degelijk wetgevend werk. Ten eerste kan het Vlaams Gewest slechts vergoeden indien alle schade-eisen zijn gekend. Indien de schade de vergoedingsgrens zou overschrijden, die in het KB van 5 augustus 1991 is bepaald op 600 miljoen frank lichamelijke schade en 30 miljoen frank stoffelijke schade, moet de vergoeding verhoudingsgewijs over de schadelijders worden verdeeld. Is de lijst van de schadeclaims afgesloten en hoeveel bedraagt hij ?

Ramoudt

Een ander probleem is dat in dezelfde wet en uitvoeringsbesluiten niet is omschreven wat onder lichamelijke en stoffelijke schade moet worden verstaan. Worden bijvoorbeeld begrafenis kosten vergoed? Wordt esthetische schade vergoed? Wordt morele schade vergoed? Worden kosten van de overbrenging van slachtoffers naar de ziekenhuizen vergoed? Wordt enkel de lichamelijke en stoffelijke schade vergoed die rechtstreeks het gevolg is van de door het neergestorte vliegtuig veroorzaakte brand? Wordt ook de schade vergoed van wegvliegende brokstukken? Op al die vragen geven de wet en uitvoeringsbesluiten geen antwoord. Is dat correct en wat hebt u al ondernomen om deze wet duidelijker te maken?

Een derde probleem waar de federatie van de verzekeringsmakelaars op wijst, is dat het Vlaams Gewest als exploitant van de luchthaven in dit dossier optreedt als eigen verzekeraar. De verzuchting om budgettair voor het Vlaams Gewest de uitgaven te beperken, staat haaks op de verzuchting van de slachtoffers om een billijke schadevergoeding te bekomen. Wat houdt u tegen om billijke voorschotten uit te betalen?

Reeds van in het begin werd de overheid traagheid verweten in verband met de financiële afwikkeling van de zaak. Ik heb hier een brief die is gericht aan een van de slachtoffers van 24 oktober 1997. Daarin staat: 'We hebben uw brief goed ontvangen. De Vlaamse regering onderzoekt nog steeds in welke mate de wet van 30 juli 1979 op dit ongeval van toepassing is. Een uitspraak is ten vroegste te verwachten tijdens de ministerraad van 12 november 1997. U zult hier onmiddellijk van worden ingelicht. Het spijt me u nog geen concreter nieuws te kunnen meedelen en ik hoop dat u daar begrip zult voor opbrengen'. Die brief werd verstuurd door uw kabinet.

Daarop verschijnt een persmededeling van 18 november 1997, waarin staat: 'De Vlaamse regering heeft zich vandaag gebogen over een regeling voor de slachtoffers van de vliegcrash in Oostende. Gezien het uitzonderlijk karakter van het ongeval wil de Vlaamse regering uit sociale overwegingen ertoe bijdragen de ergste bewezen financiële noden te lenigen, die door het ongeval zijn veroorzaakt. Het dossier zit juridisch echter zeer complex in elkaar. De Vlaamse regering heeft daarom beslist over te gaan tot een decretale onderbouw voor de juridische fundering van een mogelijke oplossing'.

Het betrokken slachtoffer krijgt in januari een brief waarin staat: 'We hebben uw faxen van 6 en 14 januari goed ontvangen. Ik kan niet anders dan bevestigen dat de Vlaamse regering tot op heden nog geen formeel standpunt heeft ingenomen met betrekking tot een financiële tegemoetkoming aan de slachtoffers. U vindt hierbij de persmededeling. Hieruit kan u opmaken dat er momenteel in hoofde van de Vlaamse Gemeenschap nog geen wettelijke basis is om de slachtoffers te vergoeden. Van zodra een definitief standpunt is bepaald of enig nieuws bekend wordt aangaande het strafrechtelijk onderzoek van het ongeval door het parket in Brugge, zullen alle slachtoffers en zij die voor hen tussenkomen, onverwijld worden ingelicht. Ik hoop dat u daar begrip voor kunt opbrengen en we verontschuldigen ons voor deze eerder laattijdige reactie.'

In een antwoord op een actuele vraag van de heer Maes zegt u dat u zich heeft gebogen over de problematiek van de vergoeding van de slachtoffers, omdat u een oplossing wilt voor de meest urgente noden. Ik hoop dat u niet nog steeds in gebogen toestand staat, want acht maanden gebogen staan, is slecht voor de rug. U zei toen dat een werkgroep zou worden opgericht, die moet nagaan voor welke kosten men een rekening moet opstellen en welke kosten elders moeten worden verhaald. U hoopte binnen een maand een antwoord te kunnen vinden. Kan ik acht maanden later dat antwoord krijgen?

Verder stelt u: 'Mochten wij een voorschot betalen, dan betekent dat dat ook die kosten zullen worden verhaald op diegenen die uiteindelijk aansprakelijk worden gesteld.' Hoeveel voorschotten werden er reeds betaald, en wanneer?

De federale minister van Buitenlandse Zaken werd reeds betrokken bij dit dossier om diplomatiek overleg te plegen met de Jordaanse overheden. De burger en de slachtoffers liggen daar echter niet wakker van. Ze vragen enkel dat de overheid onvoorwaardelijk tussenbeide komt en haar verantwoordelijkheid opneemt voor haar onderdanen, zonder betrokken te worden in een welles-nietespel dat nog ettelijke jaren kan en zal duren. Mijnheer de minister, in naam van de getroffen families vraag ik u uw verantwoordelijkheid op te nemen.

De voorzitter : Minister Baldewijns heeft het woord.

Minister Eddy Baldewijns : Mijnheer de voorzitter, ik heb soms met verbijstering geluisterd naar de interpellatie van de heer Ramoudt. De aangekon-

digde vragen klonken enigszins anders dan de nu gestelde vragen.

De heer Didier Ramoudt : Ik wil het u niet te gemakkelijk maken. U bent verondersteld dit dossier te kennen.

Minister Eddy Baldewijns : Ik zal me beperken tot een verslag over de stand van zaken in dit dossier. De Vlaamse regering heeft onmiddellijk na het ongeval een verklaring afgelegd dat ze binnen het kader van de wetgeving haar verantwoordelijkheid zou opnemen.

Uit het juridisch onderzoek is evenwel gebleken dat de wet op de objectieve aansprakelijkheid niet van toepassing is in dit concreet geval. Het instellen van een nieuw en bijkomend tussenkomstmechanisme naast de reeds wettelijk bestaande mechanismen, zou bovendien een precedent creëren voor andere ongevallen die zich op het domein van het gewest voordoen. Uiteraard is dit slechts het standpunt van de Vlaamse regering. Duidelijkheid over de al dan niet objectieve aansprakelijkheid van het Vlaams Gewest zal alleen worden bekomen via een uitspraak van de rechtbank.

Rekening houdend met deze elementen is de werkgroep, die samengesteld was uit vertegenwoordigers van de diverse kabinetten en werd bijgestaan door interne – van het departement LIN – en externe adviseurs, tot de conclusie gekomen dat voor de uitwerking van een regeling van tegemoetkomingen op dit ogenblik geen enkele rechtsgrond bestaat.

In tegenstelling tot wat de vragen doen vermoeden, vestig ik er wel de aandacht op dat de slachtoffers reeds geruime tijd geleden via hun ziekenfonds of eventueel aanvullende verzekering een tegemoetkoming hebben gekregen. Zo betaalden de diverse ziekenfondsen reeds vergoedingen uit voor het verstrekken van gezondheidszorgen en voor arbeidsongeschiktheid. Door het subrogatierecht werden de getroffen en in hun rechten gesubrogeerd ten belope van de bedragen die zij kregen uitbetaald van hun ziekenfondsen, tegenover degenen die uiteindelijk aansprakelijk zullen worden gesteld.

Het gerechtelijk onderzoek is momenteel nog niet afgerond. De definitieve afhandeling van de diverse schadeclaims zal zijn beloop kennen nadat de foutaansprakelijkheid werd vastgesteld. Er mag worden verwacht dat de slachtoffers of hun nabestaanden op dat ogenblik volledig zullen worden vergoed.

De voorzitter : De heer Ramoudt heeft het woord.

De heer Didier Ramoudt : Mijnheer de minister, uw antwoord ontgoochelt me. U gaat ervan uit dat de ziekenfondsen een aantal facturen voor hun rekening hebben genomen, en dat u zich daar dus niets meer van moet aantrekken. U houdt echter geen rekening met het leed van de familieleden van dodelijke slachtoffers, waarvoor het ziekenfonds natuurlijk niet tussenbeide komt. Deze mensen werden het ergst getroffen, en u neemt uw verantwoordelijkheid duidelijk niet op.

Het is niet correct hoop te wekken door de uitspraak dat via een begrotingswijziging in een krediet kan worden voorzien. Nu is het moment om uw verantwoordelijkheid te nemen. Het kan toch niet moeilijk zijn om de Vlaamse regering daarvan te overtuigen. Het gaat hier wel degelijk om mensen. Het Vlaams Parlement mag alles toch niet zomaar zakelijk benaderen. We weten allemaal hoe iets dergelijks kan worden gerekt, en ik verzeker de minister dat deze zaak binnen de eerste tien jaar nog niet zal zijn opgelost.

Mijnheer de minister, ik sta er dan ook op dat u gebruik maakt van uw eigen voorstel, en via een begrotingswijziging een krediet aanlegt om de grootste noden te lenigen. De overheid moet vervolgens haar verantwoordelijkheid nemen en haar geld terugvorderen van diegenen die uiteindelijk verantwoordelijk zullen worden gesteld. Dat zou de meest normale procedure zijn.

Met redenen omklede motie

De voorzitter : Door de heer Ramoudt werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet uiterlijk 24 uur na de sluiting van de vergadering zijn ingediend.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

[...]

– *De vergadering wordt gesloten om 16.14 uur.*